

URGÈNCIA DEMOCRÀTICA / Manifest

Ens porta davant l'opinió pública una qüestió d'URGÈNCIA DEMOCRÀTICA. Plantejar-ho ja ens sembla una primera novetat. Cadascuna de les persones que signem aquest document podríem a més desenvolupar per separat el nostre discurs propi, però hem decidit aportar una segona novetat, que consisteix a fer-ho junts, des d'un missatge compartit, des de la pluralitat. Una circumstància d'acord amb la URGÈNCIA que requereix el temps que vivim.

Abordem en el nostre exercici de reflexió el conjunt del país, Euskal Herria, la nostra nació, el nostre poble, el nostre espai d'acció local en l'expressió homologada de pensament global '*think global, act local*', cadascú des dels seus matisos. La dimensió dels esdeveniments que s'han anat produint aquests dies a l'Estat espanyol i que afecten a les nostres dues comunitats, Comunitat Foral de Navarra i Comunitat Autònoma d'Euskadi, fan no obstant això que centrem la nostra atenció en aquest àmbit.

De fet semblava que entre els partits polítics s'estava instal·lant la sensació d'una necessària REGENERACIÓ DEMOCRÀTICA, com a conseqüència del propi DESGAST DEL RÈGIM DEL 78. En altres paraules, semblava assumida amb certa naturalitat, almenys des de posicions progressistes, la idea que "la democràcia és un camí que mai acaba per recórrer-se". Donava la sensació de que podria propiciar-se un escenari per a canvis de calat, que en el nostre cas podrien desembocar en nous estatus per a les nostres dues comunitats.

No obstant això, el sistema espanyol, que ja venia enfangat per la corrupció i les seves polítiques antisocials davant la crisi, per una erosió escandalosa del principi de separació de poders i altres mals no menors, rebenta per totes les seves costures significativament al fil del *procés* català i ho fa davant dues posicions antagòniques de la societat: Ultraradicalisme de suport a la involució de l'Estat i anestèsia generalitzada pel que fa a pensament crític.

Observem una ofensiva sense precedents d'una Justícia polititzada pels corrents ideològics més autoritaris i conservadors, l'empresonament de les idees i dels qui les defensen, siguin *tuiteres*, cantants de rap, retolistes, *grafiters* o actors i actrius de teatre. Però de manera particular és necessari aturar-se en el cas de Catalunya, en el qual el poder Executiu i Judicial actuen de la mà, empresonant i perseguint càrrecs electes reiteradament avalats per la majoria a les urnes per les més altes instàncies autonòmiques del seu país.

Ens preocupa profundament que aquest procés de regressió, aquest corrent involucionista del règim monàrquic espanyol compti, per acció o omissió, amb l'aval d'Europa. Els estats comunitaris no s'adonen que el Regne d'Espanya porta a aquest marc la llavor de la inestabilitat.

L'existència de societats assentades en determinats territoris intraestats, sempre en els mateixos, que mostren una manifesta desafecció cap a l'Estat espanyol en qualsevol de les seves formes, és una constant històrica. Podria apostar per consolidar-se democràticament com a estat en aquests territoris,

cas de Regne Unit i Canadà per exemple als seus. O també pot mantenir-se en la via de la imposició. Però així continuarà essent un estat fallit i inestable, un soci poc o gens recomanable.

Tant de bo Europa entengui això com més aviat millor i contribueixi a introduir el règim espanyol a la senda de la democràcia a l'hora de resoldre les seves seculars mancances.

ESPERANÇA - CONFIANÇA - IL·LUSIÓ

Davant aquest inquietant panorama, volem trencar el ritme rutinari de la política i llançar una veu d'alarma a les dones i homes d'Euskal Herria. Volem realitzar una crida a abandonar la indiferència, el distanciament, a reprendre el rastre de la consciència crítica, del compromís amb l'esperança.

Ens agradaria contribuir a la rehabilitació de la política, a efectes socials, per al canvi; **a la restauració de la confiança i la il·lusió col·lectiva.** Volem fer-ho, **no per construir un mur de resistència, seguint inèrcies del passat, sinó per obrir una via de transformació.**

Portem ja sis anys des del punt i final de la violència d'ETA. Acabem també de conèixer les conseqüències socials d'una crisi provocada per un canvi de model a escala mundial. D'altra banda, ens **amenaça un greu risc de regressió i involució de l'Estat.**

Si a aquesta cara de la moneda agreguem a l'altra el qüestionament dels estatuts actualment vigents tan a la Comunitat Autònoma d'Euskadi com a la Comunitat Foral de Navarra, pot ser el moment d'agafar un projecte, novament, **des d'una perspectiva de país i societat emancipada.** És a les nostres mans **resignar-nos a un altre llarg cicle polític i contemporitzar amb els temps de setge que s'anuncien, o plantar cara a la situació sense renunciar a les nostres aspiracions.**

Per part nostra **entnem que és temps d'iniciativa.** Requerim un nou estatus, inspirat en els principis del Desenvolupament Humà Sostenible aplicats al país. Un estatus que ens **concedeixi competències plenes i exclusives** en totes aquelles qüestions referides al **desenvolupament del nostre sistema productiu**, amb el nostre **marc propi de relacions laborals** i que encamini a un subsistema complet d'agents socials; referides al nostre model de benestar social, **amb implantació universal, és a dir, Sanitat, Educació i sistema de pensions i subsidis;** al **nostre sistema fiscal;** a superar l'estat diglossic de l'euskara des dels nostres consensos socials i sense intromissions de l'Estat; a la configuració d'un **espai propi d'Administració de Justícia;** a la sostenibilitat del nostre medi i recursos naturals; **a la igualtat de gènere.** Un estatus que ens atorgui **interlocució directa amb la Unió Europea.**

Un estatus, en definitiva, **que ens reconegui explícitament com a poble, com a nació. Bilateralitat en termes d'igualtat, entre l'Estat i cadascuna de les nostres dues comunitats.** Est és per a nosaltres un concepte bàsic, en raó del qual institucionalitzar facultats sobiranes i

d'autogovern, amb **competències plenes i exclusives en matèria de consultes i referèndums**, recurs bàsic de la nostra convivència democràtica. **La nostra capacitat de decidir, el principi democràtic de lliure decisió, està intrínsecament lligada a aquest recurs, de tal manera que tots aquells projectes polítics i causes socials puguin materialitzar-se, sempre que comptin amb les majories requerides per a això, sense més límit que aquestes.**

Ja arribarà el moment de discutir i desenvolupar detalladament tots aquests aspectes. El debat sobre el nostre futur ha d'estar obert al conjunt de la ciutadania, a la societat en general, sense limitar-se a les institucions i els partits polítics. **Avui toca buscar la manera de sumar voluntats entorn d'aquest projecte.** Declarar el país zona lliure de corrupció i polítiques antisocials, àrea d'Igualtat, així com de democràcia i benestar social, i dotar-nos **per a això dels instruments d'autogovern i sobirania als quals com a nació i societat emancipada aspirem. En termes generals, aquest és el nostre esquema de transformació.**

Més enllà dels nostres territoris, d'altra banda, bé podríem activar el retrobament, des de l'autonomia de cada procés, **amb els esforços del poble català per canalitzar la voluntat majoritària de la seva ciutadania.** Entre tots dos espais, juntament amb el de pobles i sectors progressistes repartits en el conjunt de l'Estat espanyol, **en podríem potser crear un d'alt valor afegit, de pensament i acció crítica compartida en clau democràtica, de qüestionament de l'actual model d'estat.**

No podem tancar aquest manifest sense esmentar l'empremta de sofriment que perviu en la nostra societat, **com a seqüela de les violències que durant dècades hem suportat.** No a l'oblit, sí a la memòria, una memòria inclusiva on totes les vulneracions de drets siguin reconegudes. Igualment, sí a la veritat, sí a la convivència democràtica. Entenem que aquesta és la via.

Advoquem pel reconeixement sense embuts a les víctimes d'un i un altre signe. I set anys després del cessament definitiu de l'activitat d'ETA, correspon l'acostament de les persones preses al seu medi natural, així com la fi de les normatives d'excepció aplicades a aquestes.

Fer realitat el principi 'tots els Drets per a totes les persones', en al·lusió a la Declaració Universal dels Drets Humans, entenem que seria la millor manera de segellar l'escenari d'un nou estatus en els termes exposats i una bona herència que llegar a les generacions immediates i de futur de basques i bascs.

DEMOKRAZIA BAI!

Els qui signem aquest manifest **componem un col·lectiu plural.** Compartim la inquietud per la situació política que hem descrit, coincidim a considerar el moment com d'URGÈNCIA **DEMOCRÀTICA** i apostem pel projecte de futur apuntat en línies generals. Però aquest requereix de majories, d'una nova majoria, d'una majoria plural, transformadora. És el que pretenem transmetre des de la composició del col·lectiu.

Som dones i homes que confluïm des de la societat civil, a títol exclusivament personal. **Com a plataforma oberta, de nom DEMOKRAZIA BAI**, ens proposem aportar en principi reflexió, debat i difusió, sense tancar-nos a l'eventualitat d'un altre tipus d'iniciatives.

En qualsevol cas, és i serà alguna cosa que discorrerà per la senda de la concurrència, mai el de la competència, amb els agents ja existents en l'escenari polític i social, amb els quals en tot o en part puguem coincidir. Venim a sumar i multiplicar, no a restar ni dividir.

Són temps de rehabilitar conceptes bàsics tals com LLIBERTAT, DEMOCRÀCIA i IGUALTAT, així com JUSTÍCIA I BENESTAR SOCIAL per al nostre país, per a la nostra societat, en els termes explicitats. Són temps d'unir forces polítiques, sindicals, socials, culturals, associatives, individuals i institucionals entorn d'aquests objectius.

Els signants d'aquest manifest fem vots per això.

Euskal Herria, 13 d'abril de 2018